

MASTERCLASS WONEN ZORG EN WELZIJN 2025

Samenwerken over grenzen heen aan de gezamenlijke opgave in wonen en zorg

De door Coincide ontwikkelde Masterclass is een 10-daags studieprogramma gericht op kennisontwikkeling, inspiratie en dialoog over hoe om te gaan met de ongekende opgave van voldoende zorg en woonvormen voor kwetsbare mensen. Vanuit de overheid wordt al vanaf 2022 via het programma Wonen Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO) ingezet op meer geclusterde woonvormen en nieuwe woonzorgvormen waar zorg en ondersteuning kan worden opgeschaald als de kwetsbaarheid toeneemt. De uitvoering ligt bij de aanbieders, bij de zorg, de woningcorporaties, het sociaal domein, de bouwsector en de gemeenten. Met bestuurders uit alle sectoren verkennen we ideeën en oplossingen over hoe we in samenwerking over de domeinen heen onze verantwoordelijkheid kunnen nemen.

De masterclass is na vier geslaagde edities doorontwikkeld. Er zijn vanaf 2025 *vier strategiesessies in Nederland* (2x2 dagen en 2x1 dag) die gaan over de bouwstenen die we nodig hebben om tot toekomstbestendige woonzorgvormen te komen. Het programma op verschillende plaatsen in Nederland bestaat uit plenaire lezingen, parallelsessies over verschillende aspecten en bezoeken bij innovatieve Nederlandse voorbeelden. De *studiereis naar Wenen* biedt inspiratie voor samenwerkings- en investeringsvormen, voorbeelden van architectuur en gebiedsontwikkeling die interactieve wijken stimuleren, voorbeelden van sociale innovatie en gebruik van technologische oplossingen in wonen en zorg.

Bouwstenen

Gedurende de Masterclass bekijken en bespreken we de opgave aan de hand van belangrijke bouwstenen om tot een succesvolle strategie en uitvoering te komen.

Samenwerking

De opgave vraagt inzet van alle betrokken private en publieke organisaties. Als verantwoordelijke voor haar inwoners willen gemeenten in samenwerking met zorgaanbieders, corporaties, ontwikkelaars en bouwers werken aan een toekomstbestendige oplossing.

Arbeidsmarkt

De zorgsector kampt met personeelstekorten door vergrijzing, hoge werkdruk en uitstroom. Nieuwe vaardigheden en betere arbeidsvoorwaarden zijn essentieel. Innovatie, instroom vanuit andere sectoren en samenwerking in wijken bieden kansen om de groeiende vraag en uitdagingen het hoofd te bieden.

Financiering

De beperkte financiële middelen zijn versnipperd en de lasten en baten van vernieuwende initiatieven liggen niet op dezelfde plaats. Wat kunnen beleggers betekenen en passen alternatieve financieringsvormen beter? Kunnen we er geheel anders naar de financiering van wonen en zorg projecten kijken?

Bouwlocaties

Waar kunnen we bouwen en wat moeten we dan bouwen? Waar zijn beschikbare locaties en hoe kan je daar creatief mee omgaan? Wat betekent een integrale wijk of een gezonde leefomgeving en hoe ontwikkel je deze? Met wie doe je dat? Wat betekent alternatieve aanwendbaarheid en flexibel bouwen.

Technologie

Technologie is een belangrijke oplossing in zowel de harde aspecten zoals het bouwen als de zachte diensten zoals de zorgkant en de sociale innovatie. Wat zijn de mogelijkheden van property technologie en zorgtechnologie? Welke vormen van sociale innovatie worden mogelijk door technologie? Wat wil de gebruiker?

Sociale Innovatie

De integrale visie op inclusief bouwen en wonen betekent ook gebruik maken van sociale innovatie. Co-creatie en zelfsturing hebben al prachtige projecten opgeleverd. Hoe biedt je ruimte en ondersteun je initiatieven om ze tot bloei te laten komen?

Sprekers en bezoeken

Bevestigde sprekers

Floris Alkemade, architect en stedenbouwkundig ontwerper

Floris Venneman, bureau vijftig

Tim 'S Jongers, politicoloog en publicist

Bouke van der Weijde Jansen, Facilitator

Albert Jan Kruijer, mede-oprichter Instituut voor Publieke Waarden

Jan Smelik, algemeen coördinator Nederland Zorgt Voor Elkaar (NLZVE)

Bevestigde bezoeken

Kloosterkwartier Veghel

Zuiderschans

Ruwaard Oss

Het Slotervaart

Krijtmoenalliantie, Beter Samen in Noord

STRATEGIESESSIE I – OPGAVE EN VISIE

4 en 5 SEPTEMBER 2025

Locatie: Hotel de Ruwenberg | Ruwenbergstraat 7 | 5271 AG Sint-Michielsgestel

Op alle bestuurlijke niveaus en bij alle verantwoordelijke organisaties is de opgave bekend: zorgen voor voldoende zorg en woonvormen voor kwetsbare mensen, rekening houdend met de demografische, maatschappelijke en technologische ontwikkelingen en de betaalbaarheid van de zorg. Deze eerste strategiesessie gaan we dieper in op de opgave. Wat ervaren we als onze grootste belemmeringen en hoe gaan we die aanpakken?

We kunnen onze visies voor de toekomst verwezenlijken door over de domeinen heen samen te werken aan bouwen, herbestemming, financiering en door gebruik te maken van technologische en sociale innovatie. Door bijvoorbeeld beter inzicht te krijgen in data maar ook onze verbeeldingskracht te benutten. Wat voor wijken willen we maken en wat voor rol krijgen bewoners en technologie? We bezoeken verschillende casussen en bediscussiëren de lokale dilemma's en mogelijkheden.

Dag 1

Opening

Sociale samenhang op buurt- en stadsniveau

Floris Alkemade

De toekomst van Nederland ligt in onze eigen handen. We hebben een enorme bereidheid om zaken anders aan te pakken alleen weten we niet altijd hoe. Floris neemt ons mee in zijn denken over veranderen, verantwoordelijkheid en mogelijkheden. Hoe we beter om kunnen gaan met vergrijzing, zorg en segregatie en in onze omgeving sociale samenhang op buurt- en stadsniveau kunnen creëren.

Elkaars taal leren spreken/ toelichting op de uitdagingen van de verschillende sectoren:

Bij de uitdagingen die de combinatie Wonen, Zorg en Welzijn in de toekomst vragen, zijn veel sectoren betrokken. Een goede samenwerking is belangrijk om het optimale resultaat te behalen en dat begint bij elkaar goed verstaan. Je moet goed zicht hebben op wat je van elkaar mag verwachten.

Welzijn – n.t.b.

Woningcorporatie – Margje Lubbers

Zorginstelling – Angela Jansen

Verdieping

Na de introducties over veranderen en verantwoordelijkheid, uitdagingen en ontwikkelingen, bespreken we in kleinere groepen #hoedan.

Borrel en discussiediner

We blikken terug op de eerste dag:

- Onze lokale uitdaging en visie op de toekomst
- Wat we mee willen nemen uit de Masterclass
- Wat we mee hebben genomen uit de sessies vandaag

Na het diner blijven de deelnemers overnachten.

Dag 2

Op de tweede dag bezoeken we in de ochtend verschillende locaties waar op succesvolle wijze vernieuwing tot stand is gekomen. Hoe zijn ze omgegaan met samenwerking, financiën, vastgoed en technologie? Hoe werden de klanten en bewoners betrokken?

Lokale oplossingen

Kloosterkwartier Veghel: Op het terrein van het Klooster van de Zusters Franciscanessen wordt een eigentijdse woon- en leefomgeving ontwikkeld. Verschillende appartementengebouwen bieden ruimte aan jong en oud, voor mensen mét en zonder zorgbehoefte. Het Kloosterkwartier wordt het maatschappelijke hart van Veghel: een wijk voor iedereen!

Ruwaard Oss: De Ruwaard is een wijk waarin door anders en integraal gebiedsgericht samenwerken, meer gezondheidswinst, welzijn en kwaliteit van leefbaarheid en veiligheid wordt behaald. Daarnaast realiseren zij slimmere zorg en ondersteuning door ‘anders denken, doen en organiseren’ door de wijkbewoners en hun behoeften echt centraal te stellen.

Wij zijn Zuiderschans: Zuiderschans is een levendige woonomgeving voor 65-plussers met en zonder zorgvraag, bestaande uit 83 appartementen. De gemeenschap draait om omzien naar elkaar, samen activiteiten ondernemen en ontmoeten op een centraal plein. Acht appartementen zijn bestemd voor bewoners die als vrijwillige Buurtverbinders een actieve rol spelen. Van Neynsel werkt hier met een vernieuwend zorgconcept: een divers team van mensen met én zonder zorgachtergrond – zoals uit de horeca of dienstverlening – werkt samen volgens de Sociale Benadering Dementie.

Woensel West Eindhoven: De Eindhovense woningcorporatie Trudo heeft lef getoond in de aanpak van Woensel-West, een buurt die ver was weggezaakt in de rangorde van aantrekkelijke woongebieden. De inzet lag op sociale projecten in combinatie met grootschalige sloop-nieuwbouwoperatie. Programma's gericht op mentale gezondheid, ondersteuning bij schulden, vooruit helpen van kinderen, etc heeft de buurt ook sociaal-maatschappelijk vooruit geholpen. Het samenwerkingsverband tussen gemeente, Trudo en bewoners was uniek en succesvol.

Evaluatie werkbezoeken

Hoe maken we van Nederland de beste plek om oud te worden?

Floris Venneman

Oud worden is geen individueel traject, maar een maatschappelijke opgave. Hoe leren we om niet vanuit zorglast en tekorten naar onze samenleving te kijken, maar vanuit waarden, betrokkenheid en levensfasen. Floris deelt inzichten uit onderzoek onder 50-plussers en laat zien wat het vraagt om wonen, zorg en samenleving zo in te richten dat iedereen in elke levensfase kan blijven bijdragen en mee kan blijven doen. Een bijdrage die prikkelt, uitdaagt en uitnodigt om het vertrouwde perspectief los te laten.

We blikken terug en nemen mee:

- Hoeveel invloed hebben we zelf om het lokale Bestuurlijke Akkoord vorm te geven?
- Hoe kunnen we radicaal anders ontwikkelen?
- In welke vraagstukken kun je het initiatief nemen om ze op te lossen?
- Wat ga je doen met de informatie van Strategiesessie I?

STRATEGIESESSIE II – STRATEGIE EN SAMENWERKING

5 EN 6 NOVEMBER 2025

Locatie: Hotel Arena | 's-Gravesandestraat 55 | 1092 AA Amsterdam

Om een toekomstbestendig woonzorg-beleid te realiseren op lokaal niveau zijn een breed gedragen strategische bouwvisie, samenwerking en financieringsstrategie nodig. Hoe kunnen we beter samenwerken met alle belanghebbenden die hetzelfde doel hebben maar door stelsel en regels zulke verschillende paden bewandelen? De strategische ratio's van de betrokkenen bepalen in belangrijke mate de keuzemogelijkheden en manoeuvreerruimte.

Dag 1

Reflectie op de studiereis naar Wenen

Workshop obstakels & oplossingen

Bouke van der Weide Jansen, facilitator

Michiel Wijnen, Zenzo Maatschappelijk Vastgoed

Wat is er nodig om effectief samen te werken? Hoe breng je een samenwerking tot stand?

Wat zijn de condities en waarop moet je dan letten? We maken gezamenlijk een analyse van de problemen en obstakels waar zorgorganisaties, woningcorporaties, gemeenten en welzijnsorganisaties tegenaan lopen en zoeken naar mogelijke oplossingen en de mogelijkheid tot samenwerking (#hoedan).

Zicht op Zorg - Samen werken aan passende ondersteuning in Amsterdam

Het programma *Zicht op Zorg* van de gemeente Amsterdam is opgezet om beter zicht te krijgen op de inzet en effectiviteit van zorg en ondersteuning in de stad. Wat dit programma bijzonder maakt, is de nauwe samenwerking met woningcorporaties, zorgaanbieders en welzijnsorganisaties. Samen analyseren zij waar in buurten en complexen de ondersteuning tekortschiet, waar signalen vroegtijdig opgevangen kunnen worden, en hoe zorg, wonen en sociale ondersteuning beter op elkaar afgestemd kunnen worden.

Discussiediner

Na het diner blijven de deelnemers overnachten.

Dag 2

Op verschillende plekken in Amsterdam zien we hoe publieke en private partijen samen werken aan oplossingen voor actuele vraagstukken: hoe ondersteun je mensen met een complexe zorgvraag midden in de wijk? Hoe combineer je wonen en ondersteuning op een inclusieve manier? En hoe geef je als gemeente, corporatie of zorgorganisatie concreet invulling aan gezamenlijke verantwoordelijkheid?

Lokale oplossingen

Het Slotervaart: Slotervaart voor Elkaar is een vernieuwend samenwerkingsinitiatief in Amsterdam Nieuw-West, ontstaan uit de herontwikkeling van het voormalige Slotervaartziekenhuis. Gemeente Amsterdam, woningcorporaties (zoals De Key) en zorgorganisaties (zoals Cordaan) werken hier samen aan een integrale aanpak van zorg, wonen en welzijn. In het nieuwe Slotervaart Centrum voor Zorg delen meer dan 50 zorg- en welzijnspartijen één locatie, met voorzieningen als een gezondheidscentrum, buurtteam, leer-werkplek (Louwes Lab) en ontmoetingsplek Casa Sofia. Het project richt zich op inclusie, preventie en samenredzaamheid in de wijk.

Krijtmolenalliantie, Beter Samen in Noord: De Krijtmolenalliantie is een samenwerkingsverband van acht zorg- en welzijnsorganisaties in Amsterdam-Noord, waaronder het BovenIJ ziekenhuis, Buurtteam Amsterdam Noord, Doras en Arkin. Samen met de gemeente Amsterdam en zorgverzekeraar Zilveren Kruis zetten zij zich in voor integrale zorg en het terugdringen van gezondheidsverschillen. De alliantie werkt domeinoverstijgend, vanuit de leefwereld van bewoners, en ontwikkelt praktische initiatieven zoals het Gezond Noord loket en Welzijn op Recept. Centraal staat een mensgerichte benadering waarbij organisaties de handen ineenslaan rond complexe hulpvragen.

De Eenhoorn: De Eenhoorn is een vernieuwend woonproject in de Watergraafsmeer, ontwikkeld door woningcorporatie Ymere in samenwerking met HVO-Querido en Stichting Philadelphia Zorg. In dit complex wonen mensen met en zonder zorgvraag samen in 330 sociale huurwoningen. Het project bevordert inclusie en sociale cohesie door bewoners actief te betrekken bij de gemeenschap. Community builders ondersteunen bewoners bij het opzetten van gezamenlijke activiteiten, zoals buurtbijeenkomsten en gezamenlijke maaltijden. Deze aanpak stimuleert wederzijdse betrokkenheid en draagt bij aan een leefomgeving waarin iedereen zich thuis voelt.

Evaluatie werkbezoeken

Van Kloof naar Brug

Tim 'S Jongers, publicist

Tussen goede bedoelingen en de uitwerking van sociaal beleid gaapt een grote kloof. De wereld van het beleid is gesloten voor de ervaringen van kwetsbare mensen. Het verbinden van de leefwereld van burgers met de systeemwereld van beleidsmakers, is een onderwerp dat Tim 'S Jongers na aan het hart ligt. Zijn belangrijkste boodschap: luister naar de mensen om wie het gaat, betrek hen bij de oplossing, erken de stress die armoede oplevert, pak de fundamentele problemen aan. Hoe kan ervaringskennis een rol gaan spelen? Op deze vraag geeft hij persoonlijke en ongemakkelijke antwoorden, waarbij het verkrijgen van articulatiemacht een belangrijke rol speelt.

Plenaire discussie en afsluiting

STRATEGIESESSIE III - FINANCIERING & BOUW

3 DECEMBER 2025

Locatie: Van der Valk Hotel Breukelen | Stationsweg 91 | 3621 LK Breukelen

Voor de realisatie van meer dan honderdduizend extra (zorg)woningen in de komende jaren is samenwerking noodzakelijk tussen gemeenten, zorginstellingen en financiers en met corporaties, ontwikkelaars en bouwers. Tijdens deze sessie verdiepen we ons in de drie essentiële factoren waar veel initiatieven op stranden: financiering, goede locaties en daadwerkelijke totstandkoming.

Krachtige Coalitie

Albert-Jan Kruijter

Andere manieren van financieren is de hefboom om een doorbraak te creëren voor maatschappelijke problemen op het snijvlak van wonen, zorg en welzijn. Hoe creëer je een krachtige coalitie die domein overstijgend, lokale maatschappelijke problemen aanpakt.

Parallelsessies - Financiering

In parallelsessies bediscussiëren we de financieringsmogelijkheden en de dilemma's die we tegenkomen.

Als zorgbestuurder, sociale ondernemer of lid van een burgerinitiatief wil je je inzetten voor menswaardige (ouderen)zorg. Hoe investeer je in menswaardige zorg, welke alternatieve financieringsmogelijkheden bestaan er? En welke rol speelt duurzaamheid daarbij?

Overheidsbeleid stimuleert dat ouderen langer thuis wonen. Groeiende personeelstekorten gaan de zorg aan huis echter steeds meer beperken. Het WoZo akkoord, IZA en diverse rapporten van o.a. de raad van ouderen en de raad voor de volksgezondheid en samenleving laten zien dat een fundamentele verandering van de zorg noodzakelijk is.

Parallelsessies - Bouw

In parallelsessies gaan we in kleinere groepen aan de slag.

Er speelt meer dan de bouwopgave. Wie gaat de zorg leveren op al die nieuwe plekken? Hoe maken we een plek waar ouderen (en dus ook wijzelf) later graag willen wonen? Hoe ontwikkel je een eigen zorgvisie, hoe scherp je die aan of stel je die bij en hoe vertaal je de visie naar zorghuisvesting?

Hoe ontwerp je gezonde, milieuvriendelijke en energiezuinige gebouwen en hoe (ver)bouw je die op een zo duurzaam mogelijke manier? Hoe maak je daarbij optimaal gebruik van omgevingsfactoren die gunstig zijn voor de gezondheid?

Nederland Zorgt Voor Elkaar

Jan Smelik

Zorgzame gemeenschappen dragen niet alleen bij aan een betere kwaliteit van zorg, maar zijn daarnaast ook kosteneffectief. Welke kansen komen er vrij als we formele en informele zorg zo combineren dat bewoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen? Verschillende initiatieven tonen aan dat dorpsbewoners via een dorpsondersteuner en mantelzorgnetwerken samen verantwoordelijkheid willen nemen voor zorg en welzijn. Belangrijk is daarbij sociale cohesie en samenwerking tussen burgers, zorgverleners en gemeenten.

STRATEGIESESSIE IV - TECHNOLOGIE & SOCIALE INNOVATIE

4 FEBRUARI 2026

Locatie: Kasteel Woerden | Kasteel 3 | 3441 BZ Woerden

Technologische vernieuwingen in de zorg en in de gebouwde omgeving leveren efficiëntie en voegen daadwerkelijk waarde toe aan het leven van mensen die afhankelijk zijn van continue zorg. Wat zijn mogelijkheden en welke duurzame en schaalbare technologieën kunnen we nu al of straks toepassen? Met sociale innovatie ligt het initiatief weer bij de mensen waar het om gaat. Niet organiseren voor, maar met bewoners en gebruikers.

Empathische leefomgeving

De omgeving wordt gevormd door menselijke behoeften, sociale patronen, technologie en ruimtelijke mechanismen. We onderzoeken hoe deze wisselwerking de toekomst van wonen en zorg beïnvloedt en hoe we de gebouwde omgeving kunnen inzetten als hulpmiddel voor maatschappelijke uitdagingen.

Parallelsessies - Technologie en sociale innovatie

Technologische innovaties

Digitale technologie gaat in toenemende mate een ondersteunende rol spelen in de langdurige zorg en draagt bij aan een wereld waarin mensen langer prettig, zelfstandig en zelfredzaam blijven thuis wonen. Toch zien wij maar al te vaak dat de implementatie stroef verloopt of zelfs faalt. De kracht van Zinvol Uitproberen is om in kleine stappen te onderzoeken of een technologie past bij een behoefte in de organisatie.

Sociale Innovatie in de praktijk – Innoveren op buurtniveau

Hoe integreren we wonen, welzijn en zorg vanuit de behoefte op buurtniveau? Participatie en betrokkenheid zijn daarin essentieel. Samen maken mensen van iedere buurt een betere buurt. Een gesprek met Peter de Visser over cultuur, regels en financiering.

Arbeidsmarkt - De zorg aantrekkelijker maken, betere arbeidsvoorwaarden en flexibiliteit?

De stijgende vraag naar zorg, een hoge werkdruk en uitstroom, vergroot de druk op zorgpersoneel. De vergrijzing van het zorgpersoneel zelf versterkt tekorten op lange termijn. Nieuwe vaardigheden, technologiegebruik en samenwerking in de wijk, vraagt om scholing en bijscholing. De noodzaak om personeel uit andere sectoren te laten instromen groeit.

Interactieve workshop – Samenwerkingsvormen

“Alleen ga je sneller, maar samen kom je verder”. Samenwerken; we kunnen er niet omheen. Binnen alle akkoorden vanuit de overheid is (regionale) samenwerking, tussen en binnen domeinen, een onderdeel. Het lijkt vanzelfsprekend, maar het is bijna een vak apart. Er zijn verschillende soorten samenwerking en allerlei redenen waarom de ene samenwerking succesvoller verloopt dan de andere.

Welke vormen van samenwerking zijn er eigenlijk? Welke vorm kies je, waarom doe je dat en hoe zorg je er met elkaar voor dat de samenwerking prettig verloopt en je inderdaad verder komt. We gaan actief in groepen met elkaar aan de slag! (#Hoedan)

Plenaire afsluiting en terugblik op de Masterclass

De vierde strategiesessie is tevens ook het eind van de masterclass. In februari 2026 hebben de deelnemers naast de strategiesessies in Nederland ook de studiereis achter de rug. Wat nemen we uit deze masterclass mee voor onze opdracht in wonen, zorg en welzijn voor kwetsbare mensen. We kijken terug op de strategiesessies in Nederland, en het bezoek aan Wenen en discussiëren over de bouwstenen (omgeving, bouwen, alternatieve) financiering, samenwerking, sociale innovatie, personeel en zorgverlening. In een plenaire slotsessie bediscussiëren we wat we zelf en met elkaar gaan oppakken.

STUDIEREIS WENEN

30 SEPTEMBER – 3 OKTOBER 2025

Verblijf: Max Brown Hotel 7. Bezirk | Schottenfeldgasse 74 | 1070 Wien

Dé alomvattende oplossing bestaat natuurlijk nergens, maar in Wenen vinden we zeker relevante bouwstenen. We zien een samenleving waarin ingezet wordt op zorgzame gemeenschappen. De focus ligt op de vermaatschappelijking van de zorg en burgerparticipatie bij nieuw zorgbeleid en welzijnsprogramma's. Tijdens onze reis gaan we op werkbezoek bij inspirerende zorglocaties, inclusieve wijken, innovatieve organisaties en burgerinitiatieven. We gaan in dialoog met bestuurders, hebben plenaire sprekers, rondetafelgesprekken en groepsdiscussies.

"Wenen is in 2022 uitgeroepen tot 's werelds meest leefbare stad met een hoog welzijnsniveau en levenskwaliteit en is daarmee een inspirerende omgeving voor de Masterclass."

Met een opvallend eigen woningbeleid en een actief leefbaarheidsprogramma (het Weense model), is de stad een voorbeeld van sociale duurzaamheid gericht op een inclusieve en welvarende samenleving. Betaalbare huisvesting die voor iedereen toegankelijk is, zit in het DNA van Wenen. Ook duurzaam vervoer, een uitgebreid netwerk van sociale diensten en buurtwerk, en gratis of sterk gesubsidieerde gezondheidszorg en onderwijs maken de stad tot een voorbeeld van functionerend welzijnsbeleid.

Wenen ambieert een inclusief en holistisch zorgsysteem dat rekening houdt met het individuele welzijn en de diverse langdurige zorgbehoeften. Het lokale zorgbeleid staat in het teken van langdurige zorg, met een focus op een geïntegreerde aanpak van zorg en welzijn en een samenleving waarin zorgzame gemeenschappen zich inzetten voor elkaars welzijn. Hier draait het om sociale interactie, betrokkenheid en ondersteuning van kwetsbaren, waarmee zelfstandig wonen en een gevoel van verbondenheid in de buurt worden gestimuleerd. De trend gaat naar de-medicalisering en meer inzetten op het sociale netwerk is een beweging die we ook bij ons zien.

Wat we zien en leren tijdens de buitenlandse uitwisseling vertalen we naar onze lokale opdracht. We leren van de visie op de toekomst van onze collega's elders en hoe zij die vormgeven in nieuwe woonvormen, samenwerking en financiering.

STUDIEREIS WENEN, OOSTENRIJK

30 SEPTEMBER – 3 OKTOBER 2025

Vertrek 30 september om 11:50 vanaf Schiphol Airport naar Wenen.

Aankomst 3 oktober om 16:15 uur op Schiphol Airport.

Het is ook mogelijk om met de trein naar Wenen te reizen.

BURGERPARTICIPATIE

Gesundheitsförderung Wien streeft ernaar gezondheidsdiensten toegankelijker te maken door de lokale gezondheidsinfrastructuur te versterken en samenwerking tussen diverse zorg- en welzijnsdiensten te bevorderen. De organisatie zet zich in voor het vergroten van gezondheidsbewustzijn en preventie in de gemeenschap. Lokale gemeenschappen worden actief betrokken bij het plannen en uitvoeren van programma's en campagnes, waarbij initiatieven inwoners aanmoedigen om proactief bij te dragen aan hun eigen gezondheid en die van anderen.

VERMAATSCHAPPELIJING VAN DE ZORG

Naast de formele zorgstructuren stimuleert Wenen wijkgerichte initiatieven zoals *Nachbarschaftszentren*. Deze buurtcentra zijn een belangrijke schakel voor de integratie van zorg in de gemeenschap en het bevorderen van sociale inclusie en ondersteuning. *Soziale Rezepte*, is een zorgaanpak, waarin zorgverleners naast medische ook sociale interventies voorschrijven afgestemd op de sociale behoeften van individuen. Momenteel fungeren *Sozialrezept-Modellregionen* als proeftuinen om dit sociaal voorschrijfmodel lokaal te ontwikkelen.

INCLUSIEF WOONBELEID

Maar liefst 60% van de inwoners in Wenen maakt gebruik van het sociale huisvestingsprogramma dat betaalbare, kwalitatief hoogwaardige gesubsidieerde woningen biedt in verschillende delen van de stad voor een breed segment van de bevolking. Dit heeft geleid tot een gestegen levenskwaliteit, gemengde woonwijken, een sterke sociale cohesie en het terugdringen van achterstandswijken. Het gemeentelijke woningbedrijf *Wiener Wohnen*, met ca. 220.000 woningen een van de grootste woningcorporaties in Europa, speelt een cruciale rol in het bevorderen van welzijn van haar huurders. De organisatie is actief betrokken bij wijkvernieuwingsprojecten, cultuur- en gemeenschapsactiviteiten, sociale initiatieven en buurtontwikkelingsprojecten.

BUURTGERICHTE ZORG

Met de inzet op vorming van *Primärversorgungszentren* (buurtgezondheidscentra) benadrukt Oostenrijk het belang van zorg dichtbij, buurtgerichte zorg en community vorming om aan de specifieke gezondheidsbehoeften in de betreffende wijk te voldoen. De nadruk ligt daarbij op preventie, vroege interventie en het bevorderen van een gezonde levensstijl. Het wijkgezondheidsnetwerk, *Gesundheitsnetzwerk* ondersteunt en bevordert de werking van de multidisciplinaire buurtgezondheidscentra door verschillende gezondheids- en welzijnsactoren, mantelzorgers en burgers samen te brengen.

INNOVATIE EN DIGITALISERING

Om de langdurige zorg te verbeteren zet ook Wenen in op innovatie, onderzoek en implementatie van patiëntgerichte zorgmodellen. Diverse projecten ontvingen de *SozialMarie*, een internationale prijs voor sociale innovatie. Het Wiener *Gesundheitsnetzwerk*, met zijn universiteiten, onderzoeksinstituten en start-ups, draagt ook bij aan de continue ontwikkeling van innovatieve zorgoplossingen. De *Geriatrische Zentren der Stadt Wien* (GZW) richten zich naast de zorg voor ouderen, op de implementatie van innovatieve zorgmodellen met gebruik van technologie voor betere zorgcoördinatie en ondersteuning om de levenskwaliteit van hun doelgroep te verbeteren.